

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO Nr. IX-110 6
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-289 IR NELAIMINGŲ
ATSITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO
NR. VIII-1509 3, 13, 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-
290 (TAP-21-662(2) (21-24168(3)))**

2021-06-17 Nr. NV-1430

Vilnius

Projekto rengėjas – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Tikslas – pateikti Vyriausybės išvadą dėl Seimo narės D. Šakalienės ir kitų Socialdemokratų frakcijos narių pateiktų **projektu, kuriais siūloma, apskaičiuojant** ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros **išmokas**, taip pat netekto darbingumo vienkartinės ar periodinės kompensacijas, **i kompensuojamojo uždarbio laikotarpius neįtraukti laiko, kai karantino metu asmuo buvo prastovoje bei perskaičiuoti šias išmokas, išmokant susidariusi skirtumą.**

Esama situacija:

- Pagal Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą kompensuojamasis uždarbis yra apskaičiuojamas pagal draudžiamąsias pajamas, turėtas per paeiliui einančius 3 mėn. (ligos, profesinės reabilitacijos išmokos atveju) ir 12 mėn. (skiriant motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmoką), buvusių iki praeito kalendorinio mėnesio prieš teisės į atitinkamą išmoką atsiradimo mėnesį.
- Pagal Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymą apdraustajam, dėl draudžiamojo įvykio netekusiui dalies ar viso darbingumo, gali būti mokama: ligos dėl nelaimingo atsitikimo darbe arba profesinės ligos išmoka; netekto darbingumo vienkartinė ar periodinė kompensacija. Apdraustajam mirus dėl draudžiamojo įvykio, jo šeimos nariams lygiomis dalimis išmokama vienkartinė draudimo išmoka ar periodinė draudimo išmoka, kuri apskaičiuojama pagal formulę. Skiriant šias išmokas yra atsižvelgiama ne tik asmens kompensuojamąjį uždarbį (už 3 arba 12 mėn.), bet ir į šalies vidutinį darbo užmokestį.

Esmė:

1. Nepritarti Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-289, nes aiškinamajame rašte nurodytas tikslas jau pasiektas – Seimas 2021 m. birželio 8 d. priėmė Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 11¹, 14, 18, 21, 24 ir 33 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymą Nr. XIV-375, kuriame nustatyta motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros kompensuojamojo uždarbio, pagal kurį nustatomas išmokų dydis, apskaičiavimo tvarka asmenims, kuriems karantino metu buvo paskelbta prastova, o savarankiškai dirbantiems asmenims apribota veikla, ir dėl šių priežasčių sumažėjo jų draudžiamosios pajamos.

2. Pritarti Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo 3, 13, 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-290 tikslui „kompensuoti išmokų praradimus asmenims, buvusiems prastovoje, paskelbtoje dėl ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino, neilginant paties kompensuojamojo uždarbio skaičiuojamojo laikotarpio“, tačiau pasiūlyti Seimui jo nesvarstyti, kadangi apskaičiuojant pagal šį įstatymą skiriamų išmokų dydį atsižvelgiama ne tik į apdraustojo asmens kompensuojamąjį darbo užmokestį, bet ir į netekto darbingumo procentus bei šalies vidutinį darbo užmokestį. Šalies vidutinis darbo užmokestis kasmet didėja, todėl vertinimas, ar apdraustajam asmeniui buvo paskelbta prastova, paskirtos išmokos dydžiui neturės įtakos arba, jei turės, ji bus labai nedidelė.

Derinimas: projektas be pastabų suderintas su Finansų ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija ir VSDF valdyba, patikslintas pagal Teisingumo ministerijos pastabas. Projektas svarstytas 2021-06-08 tarpinstituciniame pasitarime ir patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Socialinės politikos grupės pastabas ir pasiūlymus.

Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Vyriausybės išvada Seimui turėjo būti pateikta iki 2021-05-19.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome nutarimo projektą **svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje.**

Socialinės politikos grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė

tel. 8 706 61 803, el.p. ausra.gratuleviciene@lr.lt